

i o zrušení zabavení bylo ihned podáno u immatrikulačního úřadu zabavené lodi.²⁷⁾

Aby manipulace byla usnadněna, jest stanovena jednotná forma tohoto oznámení. Registrační úřad má povinnost poznamenati zahájení exekuce v lodním rejstříku, vyrozuměti všechny zástavní věřitele a zaslati seznam těchto věřitelů exekučnímu soudu. Zákon místa exekuce musí vyhovovati některým minimálním podmínkám, aby věřitelé měli možnost uplatniti včas svá práva. K výmazu zástavních práv, jež exekucí zanikly, je třeba formálního ověření listiny, která má přesně určené náležitosti.²⁸⁾

6. Poslední oddíl obsahuje v š e o b e c n á u s t a n o v e n í. Opatření konvence nevztahuje se na lodi přidělené toliko v e ř e j n é službě. Smluvní strany se zavazují vybudovati zákonodárství odpovídající konvenci, při čemž žádné ustanovení konvence nesmí býti vykládáno tak, že by odporovalo smlouvám, aktům či konvencím, týkajícím se mezinárodních vodních drah. V p r o t o k o l á r n í c h u s t a n o v e n í c h, jež jsou ke konvencím připojena, se stanoví, že po ratifikaci budou listiny odevzdány generálnímu sekretáři Společnosti národů, jenž jejich uložení oznámí všem státům podepsavším nebo přistoupiším. Další ustanovení týkají se vejiti v platnost a účinnosti jednotlivých konvencí. Oficiální text je francouzský, ale připojen notlivých konvencí. Oficiální text je francouzský, ale připojen je i text německý a státy mohou přistoupiti i k tomuto. Oba jsou pokládány za rovnocenné.²⁹⁾

Jak je z uvedených přípravných prací, tak i hotového díla patrné, netřeba míti u n á s o budoucnost vnitrozemské plavby obav, byť právě zde se jevila ve značné míře stagnace.

Dnes, jako v dávných dobách, platí staré plavecké heslo: »Navigare necesse est, vivere non necesse«.

Z p r á v y

Anglie bez zlatého standartu. V r. 1925 byl v Anglii znovu-zaveden t. zv. z l a t ý s t a n d a r t, t. j. povinná směnitelnost bankovek Anglické banky za zlato. Byl to výsledek snah, projevujících se silně od skončení války. Snahy tyto došly zvláště vyjádření ve zprávě t. zv. Cunliffova komitétu, jenž utvořen byl parlamentem v prvních letech poválečných právě ku zkoumání otázky návratu ku zlatému standartu. Věc stala se tehdy před-

²⁷⁾ »Résumé mensuel«, Vol. X., Nr. 12 (1930).

²⁸⁾ Srv. Věstník min. obchodu, roč. XI. č. 9.

²⁹⁾ »Résumé mensuel«, Vol. X., Nr. 12 (1930).

mětem dlouhých a často ostrých diskusí, některé autority britského národohospodářského světa vyslovily se rozhodně proti zlatému standartu. Tak zvláště Mac Kenna, bývalý ministr financí a předseda Midland Banky (jedna z »big five« t. j. z pěti největších britských bank) a v Anglii dnes snad nejvíce uznávaný teoretik národohospodářský prof. J. Maynard Keynes. Konečný krok byl na jistou dobu oddálen, po porážce Mac Donaldu vlády rozhodla se však nová konservativní vláda pro zlatý standart resp. jeho znovuzavedení a povinná směnitelnost byla uzákoněna t. zv. Gold Standart Aktou z 28. dubna 1925. Úvěrová krise z léta t. r. zle ohrozila trvání zlatého standartu. Kapitál odplýval z Anglie v takové míře, že bylo jasno ohrožení zlatého pokladu Anglické banky. Byla utvořena »národní vláda«, jež měla za úkol v první řadě pomoci ohrožené měně. Bylo rozhodnuto vyrovnati rozpočet, jehož nepříznivý stav byl ostře osvětlen hlavně zprávou t. zv. Macmillanova komitétu, a Anglická banka uzavřela zahraniční výpůjčku na udržení kursu libry sterlingů resp. ochranu své zlaté rezervy. Výpůjčka byla poskytnuta na polovici Amerikou a Francií a to zprvu ve výši 80 milionů liber sterlingů, a když se tato výpůjčka ukázala nedostatečnou, ve výši dalších 50 milionů liber sterlingů, tedy celkem ve výši 130 mil. lib. sterl., t. j. (tehdy) asi 21 miliard Kč. Kapitál však odplýval z Anglie dále a to v ohromném tempu. Dle zprávy kancléře pokladu Snowdena v parlamentě dne 21. září t. r. odplynulo od července t. r. kapitálu za 200,000.000 lib. sterl. (t. j. [tehdy] 33 miliard Kč). Za dva dny, 18. a 19. září t. r. odplynulo 30 mil. lib. sterl. Při tom britské pohledávky v Německu »zamrzly« (v Anglii nazývá se tento úvěr všeobecně »frozen credit«) a to dle téže zprávy kancléře ve výši 70 mil. lib. sterl., avšak dle zpráv odborných časopisů a nanejvýš t. zv. basilejského komitétu lze souditi na výši mnohem větší. Nemělo-li nastati odplynutí všech zásob zlata země do ciziny a úplné zhroucení měny (zlatý poklad Anglické banky činil ku dni 21. září asi 130 mil. lib. sterl., zásoby cizích devis byly takřka vyčerpány), nezbývalo vládě nic jiného přes její původní pevné odhodlání, než zrušiti povinnou směnitelnost bankovek. Dne 21. září prošel vládní návrh dodatku ku Gold Standart Aktě, Gold Standart Suspension Bill, trojím čtením v poslanecké sněmovně, byl přijat touto sněmovnou i sněmovnou lordů ještě téhož dne a podepsán králem vstoupil v platnost. Dodatek má jeden »oddíl« (section) se třemi »pododdíly« (subsection). Prvý ruší až do odvolání královskou proklamací pododdíl 2. oddílu I. Akty z r. 1925, kde stanovena povinná směnitelnost bankovek Anglické banky, druhým dostává se dodatečně schválení zastavení směňování bankou ve dni 21. září t. r., třetí udílí kancléři pokladu zmocnění ku vydání potřebných nařízení na ochranu měny pokud se týče obchodu devisami.

Při této příležitosti není nevhodno stručně vzpomenouti historie anglického zlatého standartu. Zlatá měna v moderním

slova smyslu zavedena byla v Anglii r. 1814. Poslední definitivní úpravy před válkou dostalo se jí v r. 1844 t. zv. Bank Aktou (známá Peelova Akta, stanovící pevnou sumou počet bankovek nekrytých zlatem). Tato Bank Act platila až do 6. srpna r. 1914, kdy byla zákonem zv. Suspension of the Bank Act Bill zrušena co do svého ustanovení o povinné směnitelnosti. Jak řečeno, byla povinná směnitelnost pak znovuzavedena Gold Standart Aktou z 28. dubna 1925.

M. H.

Hegelovo výročí, fašismus a bolševismus. Na oslavu 100. výročí úmrtí německého filosofa G. W. F. Hegela, které připadá na 14. listopad t. r., konal se v Berlíně 19. října t. r. II. pamětní mezinárodní kongres (první se konal loni v Haagu, kde byla založena Hegelova společnost, o níž jsme ve »Všehrd« referovali), za předsednictví hegelovského badatele Lassona. Jest zajímavé, jak reagují na toto výročí dva vládnoucí politické směry, které z velké části pojaly do své ideologie učení Hegelovo, totiž fašismus a marxistický komunismus. Fašismus byl zastoupen na sjezdu svým předákem, býv. ministrem vyučování Giovannim Gentilem. Gentile, známý odpůrce italského filosofa Benedetto Croce-ho, jest pantheistickým filosofem, který zastává ve fašismu směr idealistický proti směru nacionalistickému (více katolickému) Gentile hlásá stát etický (»stato etico«), stát tvůrčí, v pohybu, přinášející svobodu mravní a duchovní jednotlivci (tedy nepolitickou, která jest vlastně nesvoboda, libovůle), neboť jednotlivec zrovna tak existuje jenom státem jako stát jednotlivcem. Na kongresu prohlásil (dle Lid. Novin z 31. X. 1931), že »Hegel jest zakladatelem, objevitelem pojmu stát, před ním ho nebylo. Stát jest realita, která ve svém vývoji nabývá vždy větší universality, jest nejvyšší formou objektivního ducha, v něm se uskutečňuje pravé etické sebevědomí«. Kritisoval však také Hegelovu státní teorii, »jež záleží v tom, že H. sic pokládá stát za nejvyšší formu objektivního ducha, klade však nad něj ještě oblast ducha absolutního, takže umění, náboženství a filosofie, náležející poslední říši, dostávají se v rozpor se státem«. — Ruští komunističtí ideologové ke sjezdu pozváni nebyli, »protože Hegelovi nebylo možno, aby projevil své mínění o marxistické dialektice, a proto musí býti brán zřetel k marxismu až na pozdějším sjezdu«, jak vysvětluje oficiální prohlášení pořadatelů sjezdu, a jejich nabídnutých šest referentů bylo odmítnuto až na Lunačarského, který však nepřednášel. Bolševismu se tím snad křivdilo, protože jeho doktrína jest teď snad bližší hegelovskému idealismu než marxistickému materialismu. Jest těžko mluvit o materialismu tam, kde získává hegelovské »Sein ist Bewusstsein« stále více oficiálních přívrženců. V komunistické terminologii se mluví o přechodu od »mechanického« materialismu k »dialektickému«. Zatím co bývalý ředitel velkolepého Marxova ústavu (který byl veden pečlivě v duchu materialistického učení Marxova), Rjazanskij jest ve vyhnanství a oficiální sovětský historik Pokrovskij musí odvolávati veřejně svá dřívější materialistická tvrzení o hospodářské mechanice dějin jako »hlouposti« a musí přiznávati v dějinách náležité místo vedoucí osobnosti (což jest důsledek pětiletky), učí oficiální these, že společenská nadstavba (kultura) se vyvíjí nezávisle na podstavbě (hospodářské poměry) a naopak, že jí ještě ovlivňuje. Kč

Ze Sbírký zákonů a nařízení. (Částky 73—80, 1931.) K zákonu č. 121/31 o podpoře zahraničního obchodu vydáno prováděcí nařízení pod č. 158. — K určitým opatřením na ochranu českoslov. měny zmocněn ministr financí vládním nařízením č. 159. — Povinnost nabídnouti Národní bance cizí platidla neb pohledávky v cizí měně a předložiti jí soupis cenných papírů vyhlášena pod č. 160. — Vyhláškou č. 161 zavedena visová povinnost ve styku se Španělskem. — Pod č. 162 vyhlášeny další ratifikace »Úmluvy o transitmím přenosu elektrické energie«, sjednané